

Karolinska gymnasiets biblioteksplan 2023–2024

**KAROLINSKA
GYMNASIET**

Senast reviderad: 2023-05-31

“Skolbibliotek förmedlar kunskap och tankar som är grundläggande i ett informations- och kunskapssamhälle. Skolbiblioteket ger eleverna de färdigheter som behövs för ett livslångt lärande. Det ger dem möjligheter att utveckla sin inlevelseförmåga för att de ska kunna ta sitt ansvar som medborgare.”

- UNESCO:s skolbiblioteksmanifest, 1999

Karolinska gymnasiet:s bibliotek är en resurs för skolans elever och för skolans personal. Detta dokument är menat att precisera och förtydliga bibliotekets roll och på så vis effektivisera dess användning. Dokumentet revideras årligen av skolans bibliotekarie i samarbete med övrig personal och ledning.

Dokumentet består av fyra delar: Bibliotekets syfte, handlingsplan, aktiviteter & styrdokument.

Bibliotekets syfte

1. Skolbiblioteket ska vara en integrerad del i skolans pedagogiska verksamhet.
2. Skolbiblioteket ska erbjuda ett aktuellt och varierat mediebestånd anpassat efter skolans verksamhet och elevernas olika förutsättningar.
3. Skolbiblioteket ska stärka elevernas informationskompetens, det vill säga förmåga att söka, värdera och använda information.
4. Skolbiblioteket ska främja läsförståelse och läslust.
5. Skolbiblioteket ska stödja lärare och övrig personal i deras yrkesroll och fortbildning.
6. Skolbiblioteket ska arbeta för en lugn, trygg och inspirerande studiemiljö.

Handlingsplan

1. Skolbiblioteket ska vara en integrerad del i skolans pedagogiska verksamhet

- Skolbiblioteket ska vara öppet under tider som passar verksamheten.
- Skolbiblioteket ska vara bemannat med bibliotekariekompetens.
- Skolledningen ska informera berörd personal om biblioteksplanen och uppmana till samarbete mellan bibliotekspersonal och lärare. Biblioteksplanen ska ingå i informationen till nyanställda.
- För att skolbiblioteket ska vara integrerat i undervisningen behövs ett aktivt samarbete mellan lärare och bibliotekspersonal. Bibliotekarie kan kopplas in vid planering/genomförande av undervisning där exempelvis informationskompetens eller läsning är viktiga moment, vid urval av källor/litteratur till olika uppgifter, för bokpresentationer vid läsning av skönlitteratur m.m.
- När lärare planerar större arbeten eller klassbesök är det uppmanat att bibliotekarien informeras i förväg, för att underlätta för både personal och elever. Rutinmässigt bör lärare/arbetslag planera för samarbeten i samband med termins- och läsårsplanering och meddela detta till bibliotekarien.

2. Skolbiblioteket ska erbjuda ett aktuellt och varierat mediebestånd

anpassat efter skolans verksamhet och elevernas olika förutsättningar

- Bibliotekarien sköter förvärv, registrering och översyn av bibliotekets medier, både fysiska och digitala, och bevakar utgivning av ny litteratur.
- Inköpsförslag från personal och elever välkomnas så att medieutbudet blir ännu mer anpassat efter skolans verksamhet.
- Bibliotekarien ska i samarbete med lärare och specialpedagoger registrera elever med läs- och skrivsvårigheter i Legimus och introducera eleverna i hur de går tillväga för att använda tjänsten.

3. Skolbiblioteket ska stärka elevernas informationskompetens – det vill säga förmåga att söka, värdera och använda information.

- Bibliotekarien handleder i informationskompetens, det vill säga att söka, värdera, använda information. Enskilt eller i grupp.
- Bibliotekarien erbjuder tillgång till och vägledning kring olika typer av källor, både böcker och icke tryckta medier som databaser.
- Bibliotekarien ansvarar för uppdatering/utveckling av bibliotekets webbsida som utgör ett aktivt redskap för elever och personal på skolan.

Förutom handledning av enskilda elever, eller mindre grupper av elever, är målet att alla klasser ska få utbildning enligt följande:

- **Åk 1 höstterminen:** schemalagd biblioteksintroduktion för samtliga klasser.
- **Åk 1 vårterminen:** grundläggande undervisning i informationskompetens för samtliga klasser, med introduktion till bibliotekets hemsida och några av de databaser som skolan prenumererar på. Gärna i samband med en specifik uppgift!
Vid detta tillfälle delas även ett fysiskt exemplar av *Karro's sökguide* ut till varje elev – ett litet häfte med tips och tricks för att hitta bra källor.
- **Åk 2:** repetition och fördjupning av informationskompetens för samtliga klasser. Lärarna i åk 2 meddelar i samband med läsårsplaneringen i vilken kurs och i samband med vilken uppgift undervisningen passar bäst.
- **Åk 3 höstterminen:** repetition och fördjupning av informationskompetens i samband med gymnasiearbetet – fokus på vetenskapligt material.

4. Skolbiblioteket ska främja läsförståelse och läslust.

- Skolbiblioteket skall erbjuda tillgång till och vägledning kring skönlitteratur och andra texter/medier för olika syften.
- Skolbiblioteket ska inspirera till läsning genom medieutbud samt läsfrämjande aktiviteter och miljö.
- Skolbibliotekarien ska stimulera läsning genom att erbjuda bokprat och boktips.

5. Skolbiblioteket ska stödja lärare och övrig personal i deras yrkesroll och fortbildning.

- Mycket av bibliotekets fokus ligger på eleverna, men biblioteket ska också vara en resurs för skolans personal.
- Bibliotekarien ska vara tillgänglig att hjälpa övrig personal i frågor där bibliotekarien har kompetens. Det kan vara till exempel informationskompetens, informationshantering, databaser, läsfrämjande, litteratur, upphovsrätt m.m.

- Bibliotekarien ska hjälpa lärare att känna sig mer hemma i de databaser skolan prenumererar på – antingen via enskild handledning eller via fortbildningstillfällen i grupp.
- Bibliotekarien bör vara extra lyhörd på inköpsförslag från personal som är intresserade av medier som styrker dem i sin yrkesroll.

6. Att arbeta för en lugn, trygg och inspirerande studiemiljö

- All personal och elever ska följa skolans trygghetsplan och ordningsregler, vilka även gäller i skolbiblioteket. Alla på skolan hjälps åt med detta.
- Bibliotekslokalen är uppdelad i tre "zoner" – röd, gul och grön.

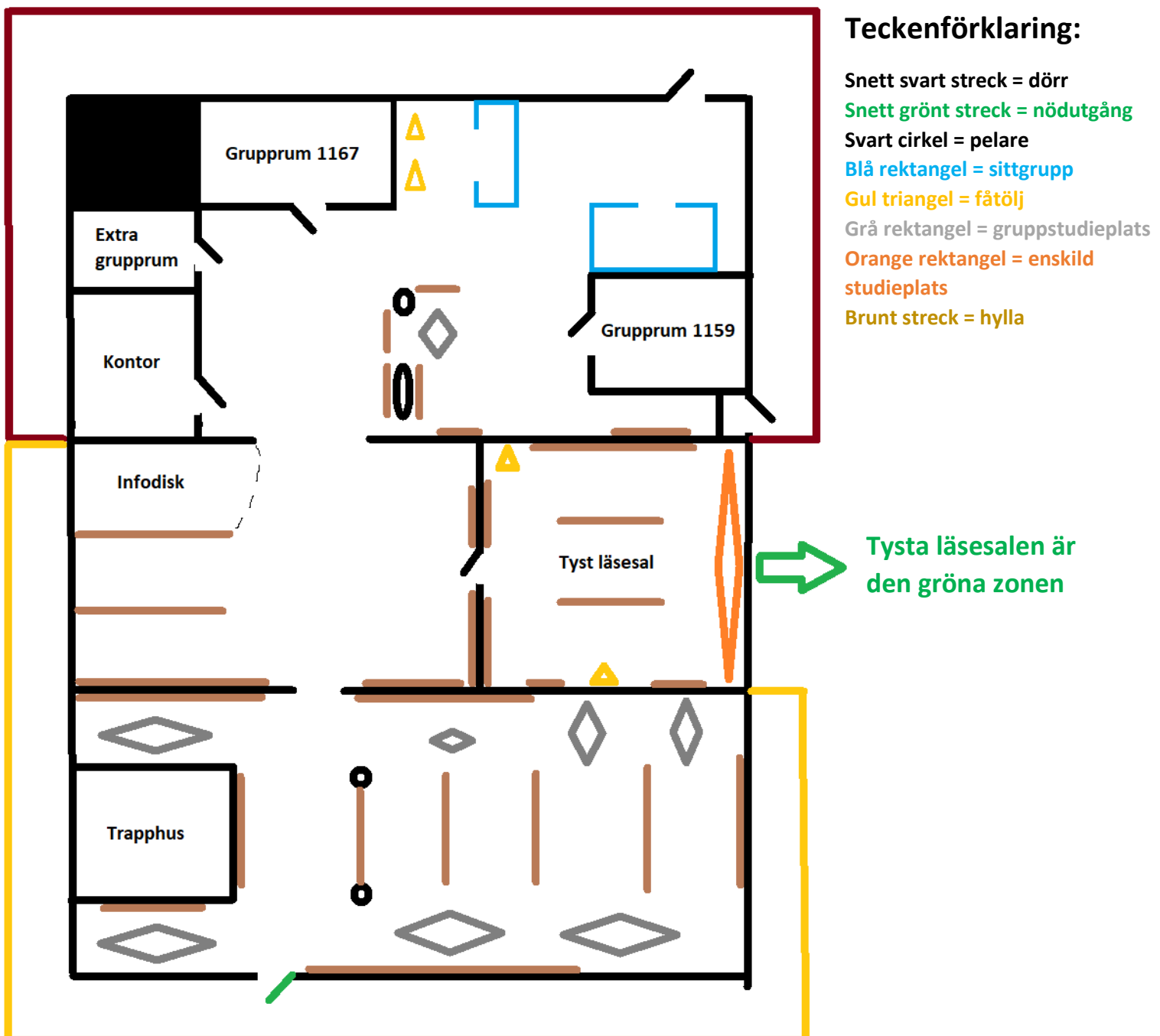
Grön zon = här ska det vara tyst, till för enskilda studier

Gul zon = pluggzon, till för studier i grupp

Röd zon = uppehållsrum, här finns sittgrupper och fåtöljer

Tanken med detta är att lokalen ska kunna uppfylla så många funktioner som möjligt med (förhoppningsvis) minimala konflikter.

Uppdelningen ser ut som följer:

Aktiviteter som genomfördes föregående läsår

Här sammanställs de aktiviteter och event som genomförts av/med hjälp av biblioteket utöver det regelbundna utbudet av föreläsningar och dylikt.

16-årsboken

I samarbete med stadsbiblioteket och de andra kommunala gymnasiebiblioteken genomförs varje år ett läsprojekt där alla som börjar första året på gymnasiet får en bokgåva. I samband med detta genomförs också ett författarbesök, och vilken skola som får besöket roterar från år till år. I år var det vår tur, och Markus Lutteman kom och föreläste för våra ettor om sitt skrivande, sitt klimatengagemang och noshörningsjakt. Mycket givande!

Eleverna fick fyra titlar att välja mellan som sin bokgåva. Det är bibliotekarierna på skolbiblioteken som väljer titlar, och stadsbiblioteket står för kostnaderna.

Titlarna i år var:

Markus Lutteman – Blodmåne

Johanna Schreiber & Ida Ömalm Ronvall – Inte som du

Oyinkah Braithwaite – Min syster, seriemördaren

Jack Werner - Creepypasta

Karropennan

Skrivtävlingen Karropennan genomfördes även detta läsår. Det är en tävling där eleverna får skriva skönlitterära texter på ett visst tema som sedan sammanställs och publiceras i bokform. Denna tävling har pågått sedan 2015, och detta läsår var temat "Undringar".

31 stycken bidrag kom in denna gång, och det var en blandning av noveller och dikter.

Jury medlemmar var lärarna Eva-Lott Gärskog, Mikael Jonsson & Agneta Isaksson, bibliotekarien David Wegemo samt författaren Melody Farshin.

Vinnare av tävlingen blev **XXX**, som fick ett stipendium på 1000kr sponsrat av Sällskapet Örebro Karolinare.

Berättarväx

Berättarväx är ett läsprojekt där förstaårselever på de estetiska programmen läser en bok och sedan gör ett estetiskt uttryck om boken baserat på sin inriktning (bild, dans, musik, teater, etc.). Föräldrar till eleverna erbjuds också att läsa boken, vilket kulminerar i ett gemensamt boksamtal där det även blir uppvisning av de arbeten som gjorts kring boken. Har författaren till boken möjlighet att delta brukar även denne bjudas in.

Detta läsår var boken som användes *Himlabrand* av Moa Backe Åstot.

På grund av personalförändringar blev det dock inte ett lika stort projekt som det brukar vara, men samtliga estet-ettor läste och diskuterade boken.

Karros Nobel-betting 2022

För att lyfta fram utnämningen av årets Nobelpristagare i litteratur startade vi detta läsår en ny årlig tradition – Karros Nobel-betting.

Det går helt enkelt ut på att eleverna får gissa vem de tror kommer vinna. Till sin hjälp får de vid röstningsplatsen en lista med bettingbolagens favoriter samt en kort presentation av några av favoriterna. Som pris erbjuds böcker från bibliotekets prishylla.

Det kom in 153 gissningar, och det var faktiskt en 5-6 stycken som lyckades sätta årets vinnare **Annie Ernaux**. Imponerande!

Bokgran

En julgran konstruerades med hjälp av ett gäng olika böcker.

Inför julavslutningen blev det julgransplundring och alla som ville fick ta en bok som julklapp!

Karros bokquiz 2023

I samband med Världsbokdagen fortsatte traditionen med litteratur-quiz!

Quizet var i form av ett Google-formulär med flervalsfrågor. Eleverna fick göra hur många försök de ville, deras enda målsättning var att kunna visa upp en resultatsida med rätt på samtliga femton frågor för bibliotekarien.

Lyckades de med detta fick de välja en bok från bibliotekets prishylla.

Sammanlagt gjordes det 267 försök, varav 129 av dessa hade rätt på alla frågor.

Brädspel + bollar

På efterfrågan av elever köptes det in brädspel till biblioteket som är fritt fram för alla att låna.

Funkar bra hittills, har inte ökat volymnivån på biblioteket i någon nämnvärd styrka, enda problemet hittills är att de 10 kortlekarna som köptes in alla försvann på ett par veckor...

Det har också införskaffats bollar att låna för de elever som behöver springa av sig en stund. Det finns två basketbollar, en volleyboll och en fotboll.

Styrdokument

Följande dokument ligger till grund för denna biblioteksplan:

[Bibliotekslagen](#)

Exempel:

10 § Enligt 2 kap. 36 § skollagen (2010:800) ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek.

17 § Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Lag (2019:961).

[Skollagen](#)

Exempel:

35 § För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

36 § Eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.

[Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022-2025](#)

Exempel:

”Skolbiblioteken spelar en betydelsefull roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur, stärka den språkliga förmågan, öka elevers media- och informationskunnighet samt tillgodose deras behov av material för utbildningen.”

”Den varierade tillgången till ändamålsenliga skolbibliotek är problematisk ur likvärdighetssynpunkt, särskilt med tanke på den betydelse som skolbibliotek kan ha för att stödja elevernas lärande, stimulera deras läslust och främja deras språkutveckling. Inte minst gäller detta för pojkar, som generellt är svagare läsare än flickor, mindre intresserade av läsning och också läser i mindre utsträckning.”

Läroplan för gymnasieskolan

Exempel:

Läsning, informationssökning och källkritik ingår i gymnasieskolans kursplaner, men tas också upp övergripande i exempelvis läroplanen:

“Eleverna ska också kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet med stort informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt. Deras förmåga att finna, tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktig. Eleverna ska träna sig att tänka kritiskt, att granska information och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.”

(Läroplan för gymnasieskolan, kap. 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2011.)

“Det är skolans ansvar att varje elev

- *kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,*
- *kan använda bibliotek och deras resurser,*
- *kan söka sig till saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje,”*

(Läroplan för gymnasieskolan, kap. 2.1 Kunskaper, 2011.)

“Skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen och för att stärka elevernas språkliga och digitala kompetens.”

(Läroplan för gymnasieskolan, kap. 2.6 Rektors ansvar, 2011.)

Biblioteksplan för Örebro kommun

Exempel:

“Skolbibliotek är en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande och för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur.”

Demokratins skattkammare

Utredning från Kungliga biblioteket som även ligger till grund för förslag till ny nationell biblioteksstrategi.

Exempel:

Skolan behöver en utbyggd, välfinansierad och med pedagogiken integrerad skolbiblioteksverksamhet. Varje elev i grundskola och på gymnasiet ska ha likvärdig tillgång till en välfungerande skolbiblioteksverksamhet. Utbildade bibliotekarier, rätt utrustning och medier, ändamålsenliga lokaler samt stöd från ledningen bidrar klart till bättre målresultat för eleverna. Väl fungerande skolbibliotek är avgörande för att öka likvärdigheten i undervisningen.